

Sabiedriskās domas aptaujas par iedzīvotāju informētību eiro ieviešanas jautājumos

Iepirkuma Id.Nr. FM2012/34

Latvijas iedzīvotāju aptauja
10/2013

- Informācija par pētījumu
- Kopsavilkums
- Galvenie rezultāti
 - Attieksme pret eiro ieviešanu
 - Ietekme uz cenām
 - Sabiedrības priekšstatī
 - Iedzīvotāju informētība
 - Informācijas svarīgums
 - Komunikācijas kampaņa
- Izlases raksturojums

Informācija par pētījumu

Pētījums

"Sabiedriskās domas
aptaujas par Latvijas
iedzīvotāju informētību
eiro ieviešanas
jautājumos "
(FM2012/34)

Latvijas iedzīvotāju
kvantitatīvā aptauja
2013.gada oktobris

Izpildītājs:
SIA „FACTUM”
Tērbatas iela 53-6
Rīga LV-1011
www.factum.lv

- Uzdevumi – noskaidrot sabiedrības informētības un zināšanu līmeni par eiro ieviešanu Latvijā un uzraudzīt komunikācijas pasākumu efektivitāti
- Metode – kvantitatīva aptauja, izmantojot tiešās intervijas respondentu dzīvesvietās
- Mērķa grupa – Latvijas iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem
- Aptaujas laiks – 12.10.2013. - 29.10.2013.
- Izlase – vairākpakāpju stratificēta izlase atbilstoši iedzīvotāju skaitam statistiskajos reģionos un administratīvajās vienībās, 998 respondenti (102 izlases punkti)
- Datu analīze – dati svērti pēc statistiskā reģiona, dzimuma, vecuma un galvenās ģimenē lietotās valodas atbilstoši jaunākajiem pieejamiem statistikas datiem

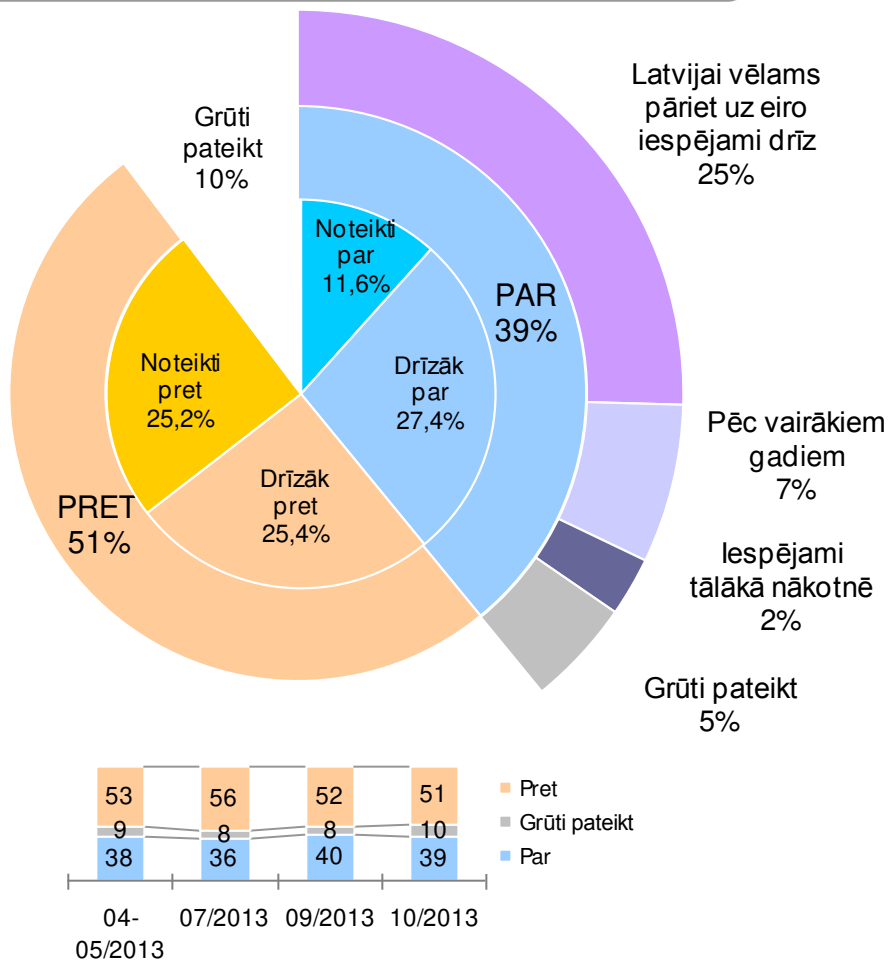
- Eiro ieviešanas atbalsts sabiedrībā joprojām saglabājas līdzšinējā līmenī: 39-40% (oktobrī 39%, septembrī 40%, jūlijā 36%, aprīlī-maijā 38%). Katrs otrais Latvijas iedzīvotājs neatbalsta eiro ieviešanu.
- Nemainīgi stipra ir iedzīvotāju pārliecība par preču un pakalpojumu cenu pieaugumu: 83% uzskata, ka pāreja uz eiro radīs cenu pieaugumu.
- Arī sabiedrības domas saistībā ar galvenajiem eiro ieviešanas aspektiem nemainās:
 - Vairākums uzskata, ka eiro ieviešanas izmaksas tiks iekļautas cenās un tās segs iedzīvotāji (82% respondentu).
 - Iedzīvotāji ir pārliecināti, ka pāreja no latiem uz eiro nozīmē daļas no Latvijas valstiskās identitātes zaudēšanu (73%).
 - Sabiedrība skeptiski lūkojas uz to, ka eiro ieviešana varētu mazināt cilvēku aizbraukšanu no Latvijas (81% nepiekrīt).
 - Lielākā daļa iedzīvotāju neuzskata, ka atrašanās eiro zonā pasargās Latviju no dažādu pasaules krīžu ietekmes (61%).

- Turpinās sabiedrības informētības līmeņa paaugstināšanās jautājumos, kas skar pāreju uz eiro. Pieaug iedzīvotāju subjektīvais vērtējums informētībai par eiro ieviešanu (oktobrī 72% sevi uzskata par labi informētiem, septembrī: 68%, aprīlī-maijā: 58%). Oktobrī 94% Latvijas iedzīvotāju ir informēti, ka eiro ieviešanas datums ir 2014.gada 1.janvāris (+33% kopš aprīļa-maija aptaujas).
- Vairāk kā puse (jeb 58%) iedzīvotāju uzskata, ka skaidro naudu labāk būtu apmainīt jau pirms eiro ieviešanas. 26% norāda, ka labāk to izdarīt īsi pēc eiro ieviešanas. Vairāk kā puse (jeb 55%) aptaujāto domā, ka visērtāk ir to ieskaitīt bankas kontā un konvertēt automātiski, 30% - ka ērtāk būtu apmainīt bankā, un 5% izvēlas valūtas maiņas punktu izmantošanu.
- Komunikācijas kampaņas pamanāmība oktobrī ir 79%. Aptuveni puse norāda, ka tika sniegta informācija par eiro naudas izskatu un par eiro ieviešanas datumu. 41% atsaucas uz iniciatīvu "Godīgs eiro ieviesējs".
- Četras piektdaļas (jeb 81%) aptaujāto atzīst, ka viņi medijos ir redzējuši, kādas izskatās Latvijas eiro monētas. Vairākums (76% no tiem, kuri tās ir redzējuši) eiro monētu dizainu vērtē pozitīvi – 63% "visumā patīk" un 13% "ļoti patīk".

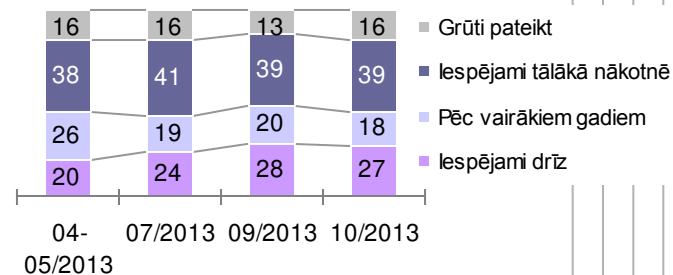
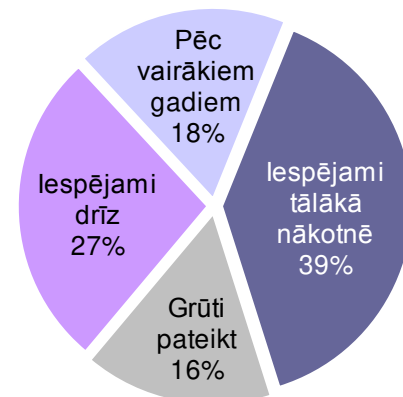
Galvenie rezultāti

Attieksme pret eiro ieviešanu

Runājot par eiro ieviešanu kopumā, kāds ir Jūsu personiskais viedoklis – vai Jūs esat par vai pret to, ka Latvijā tuvākā vai tālākā nākotnē notiktu pāreja uz eiro?

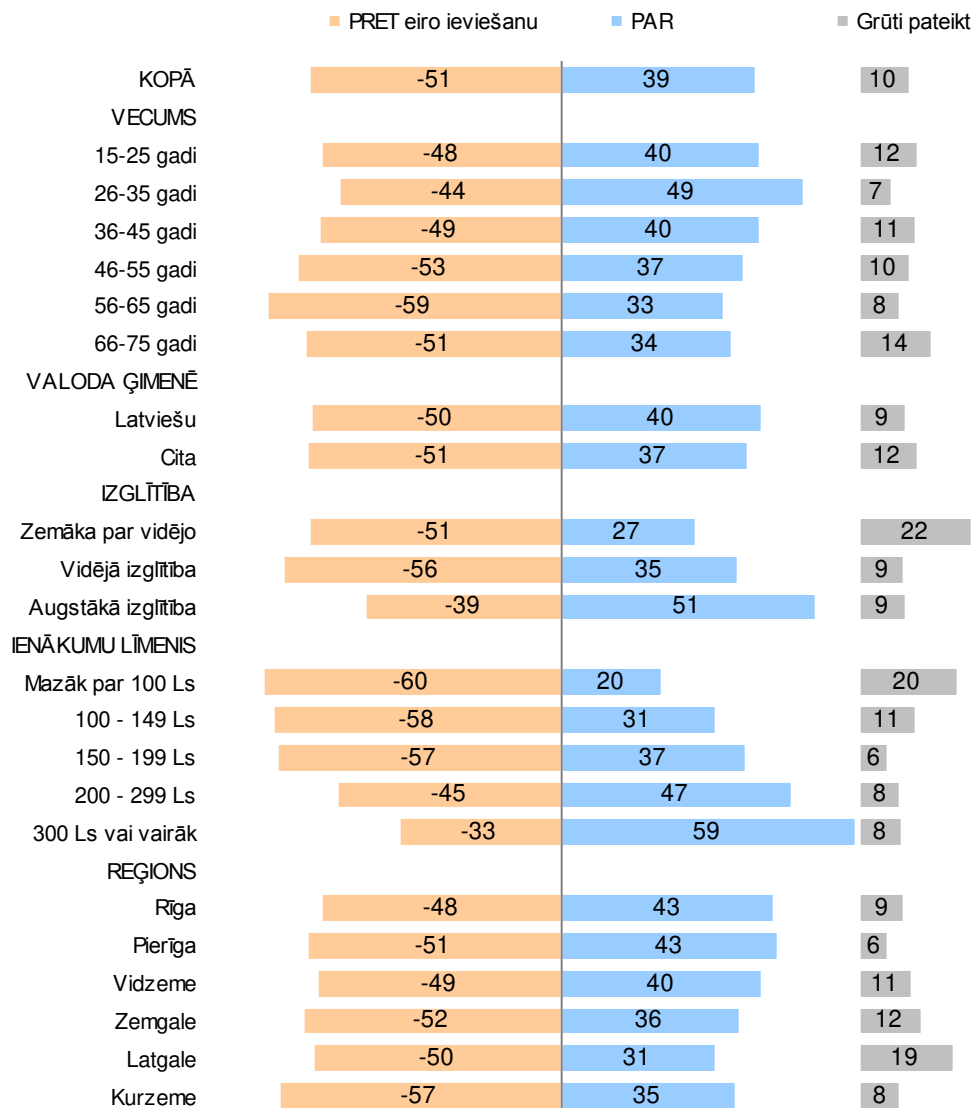
Kad, Jūsaprāt, Latvijai būtu vēlams pāriet uz eiro?

Bāze: visi respondenti (N=998)

Attieksme pret eiro ieviešanu sociāli demogrāfiskajās grupās

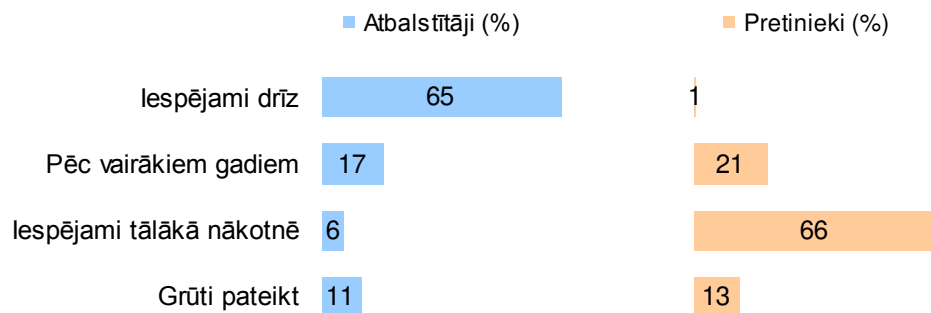
Runājot par eiro ieviešanu kopumā, kāds ir Jūsu personiskais viedoklis – vai Jūs esat par vai pret to, ka Latvijā tuvākā vai tālākā nākotnē notiktu pāreja uz eiro?

Bāze: respondenti apakšgrupās

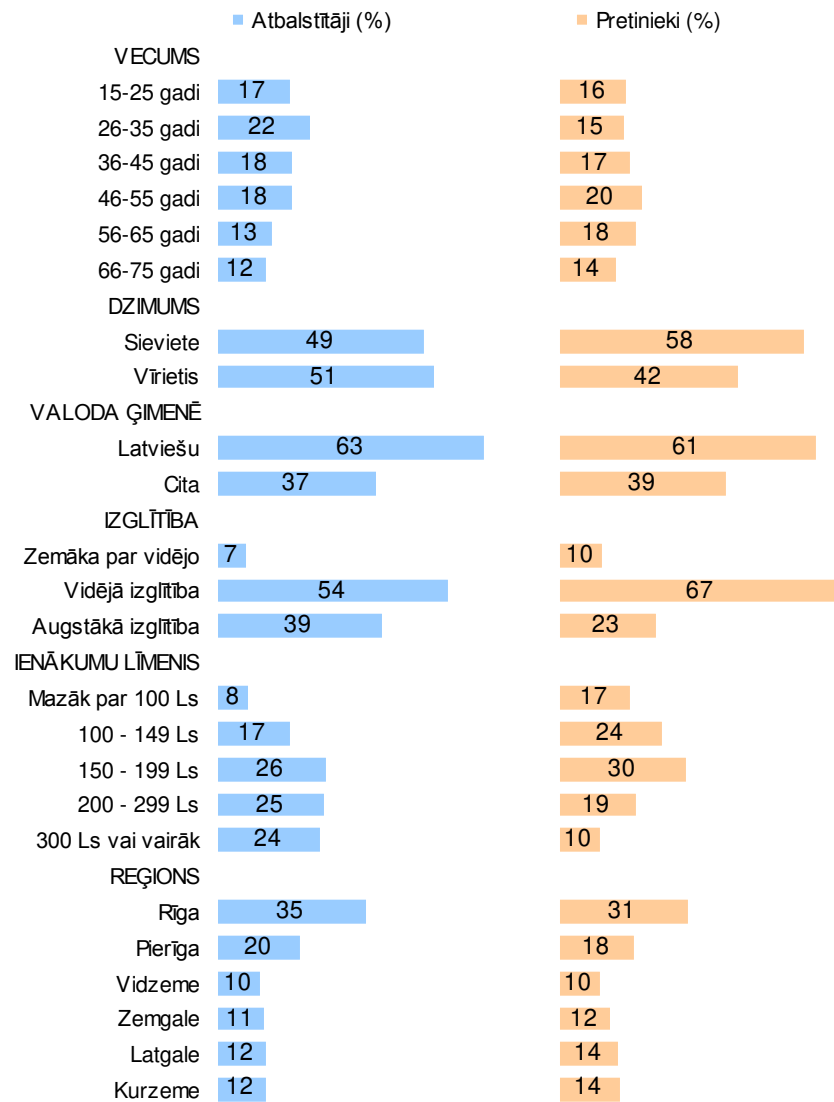
Atbalstītāju un pretinieku sociāli demogrāfiskais profils

Kad, Jūsaprāt, Latvijai būtu vēlams pāriet uz eiro?

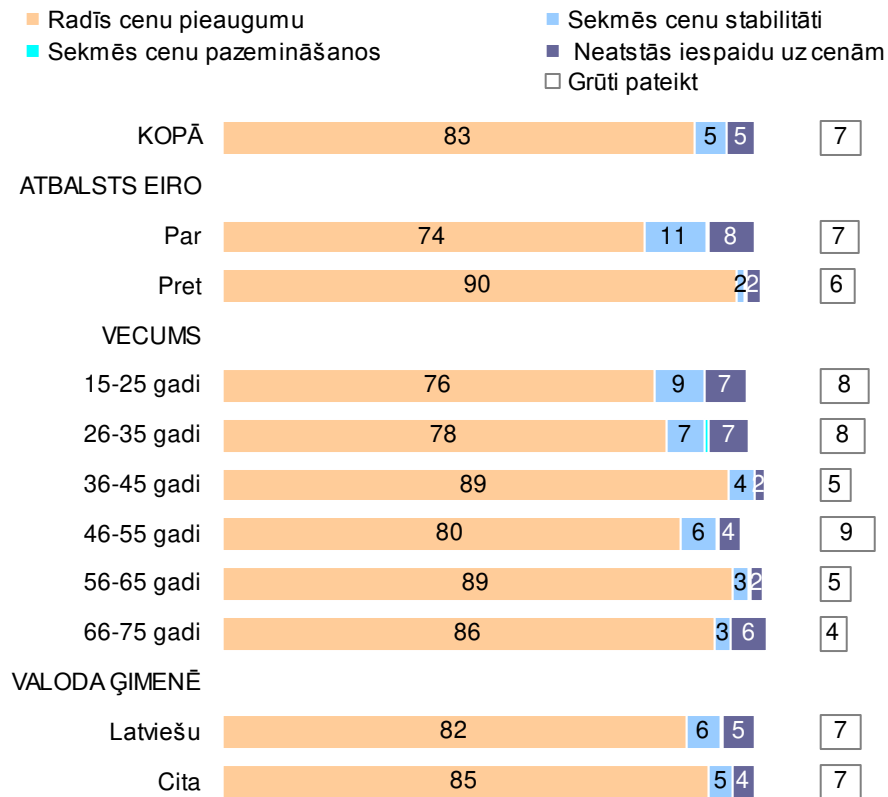
Bāze: atbalstītāji - tie, kuri ir par eiro ieviešanu (N=386)

Bāze: pretinieki - tie, kuri ir pret eiro ieviešanu (N=511)

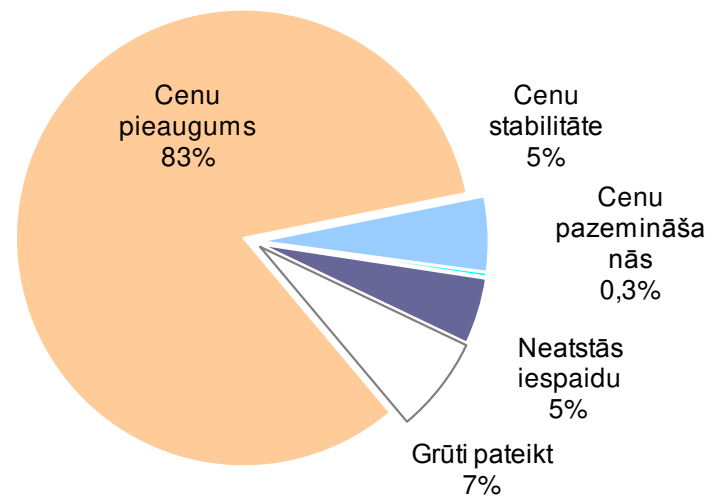

Ietekme uz cenām

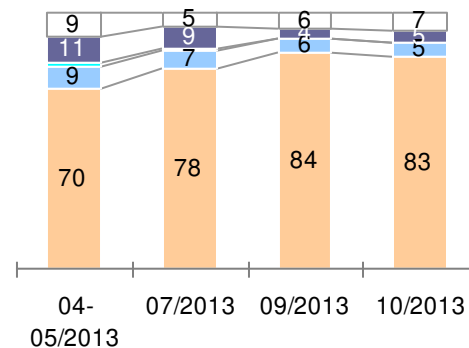
Kā, Jūsaprāt, pāreja uz eiro iespaidos preču un pakalpojumu cenas Latvijā tūlīt pēc eiro ieviešanas?

Bāze: respondenti apakšgrupās

Ietekme uz cenām

Bāze: visi respondenti (N=998)

Sabiedrības priekšstati

Lūdzu, pasakiet par katru izteicienu, vai Jūs tam piekrītat pilnībā, drīzāk piekrītat, drīzāk nepiekrītat vai nemaz nepiekrītat?

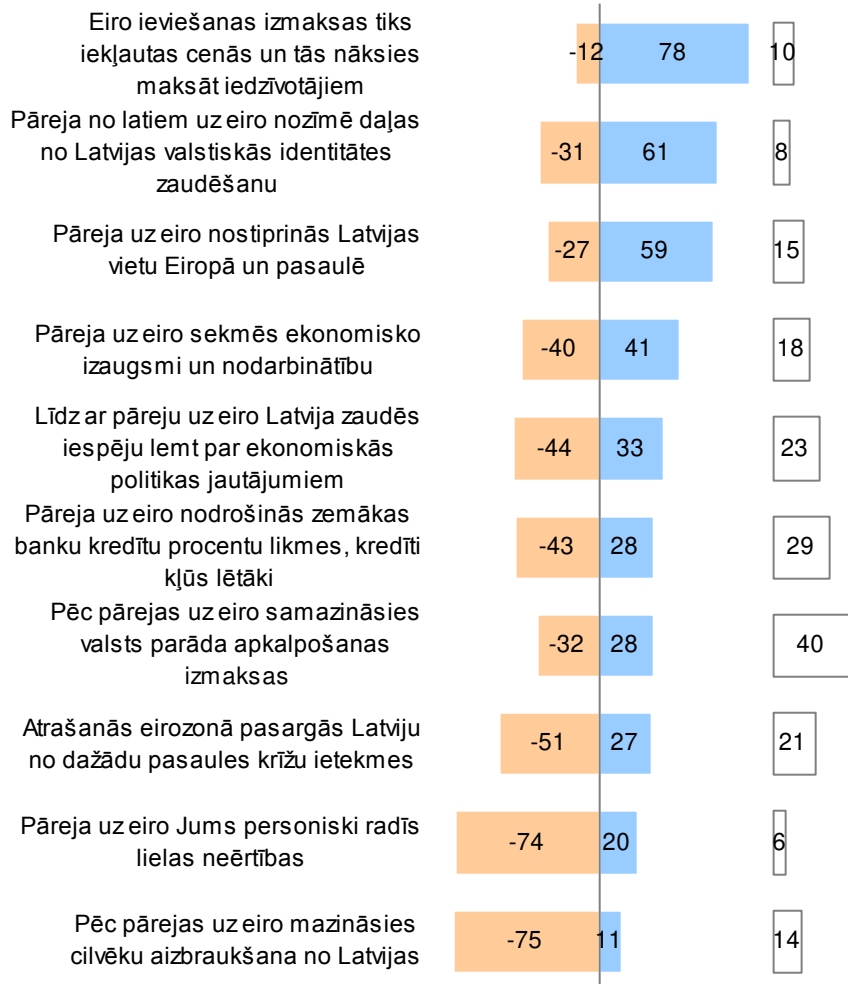

Bāze: visi respondenti (N=998)

Priekšstati eiro atbalstītāju un pretinieku grupās

ATBALSTĪTĀJI (%)

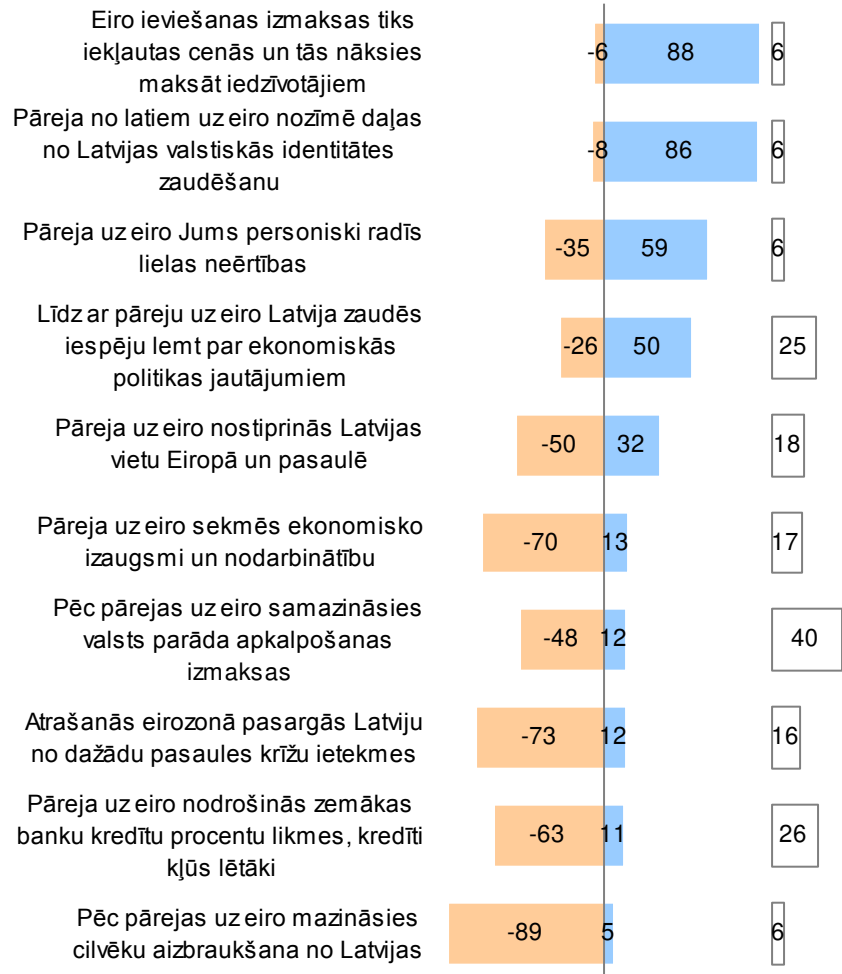
■ Nepiekrīt ■ Piekrīt □ Grūti pateikt

Bāze: tie, kuri ir par eiro ieviešanu (N=386)

PRETINIEKI (%)

■ Nepiekrīt ■ Piekrīt □ Grūti pateikt

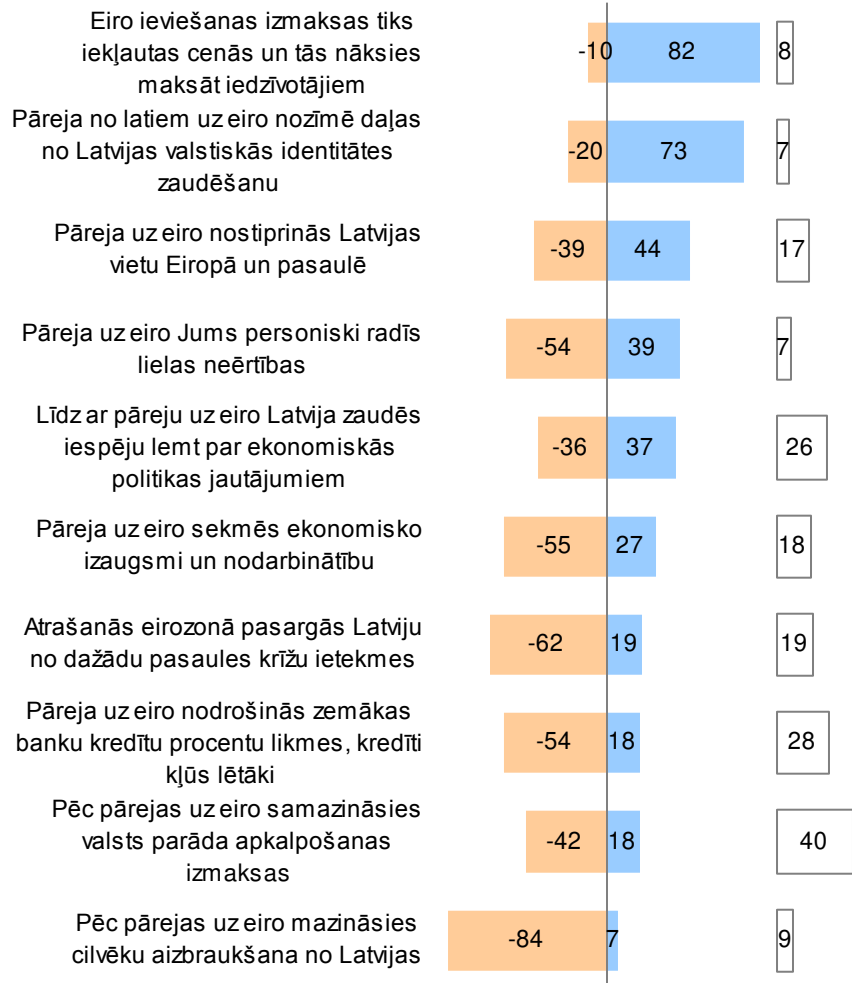

Bāze: tie, kuri ir pret eiro ieviešanu (N=511)

Priekšstati valodas grupās (galvenā valoda ģimenē)

LATVIEŠU VAL. (%)

■ Nepiekrīt ■ Piekrīt □ Grūti pateikt

Bāze: ģimenē galvenā valoda ir latviešu (N=621)

CITA VAL. (%)

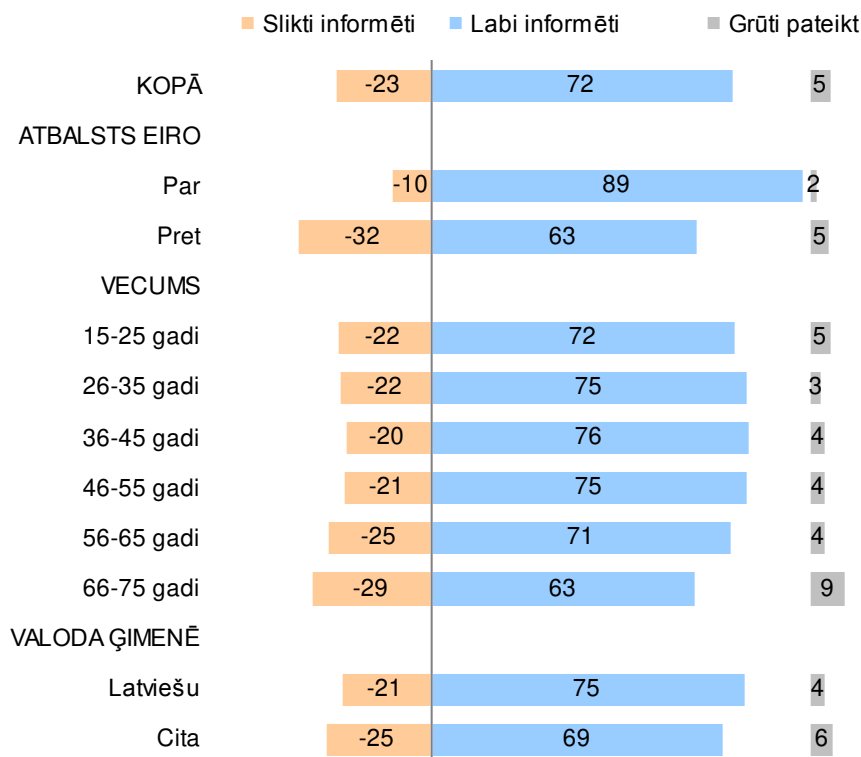
■ Nepiekrīt ■ Piekrīt □ Grūti pateikt

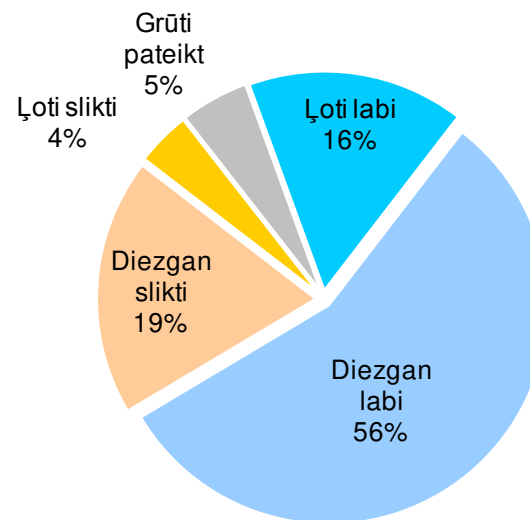
Bāze: ģimenē ir cita galvenā valoda (N=377)

Informētība par eiro ieviešanu

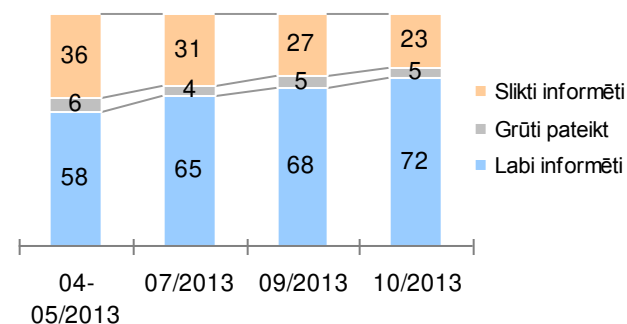
Cik labi vai slikti Jūs jūtaties informēti par jautājumiem, kas saistīti ar pāreju uz eiro?

Bāze: respondenti apakšgrupās

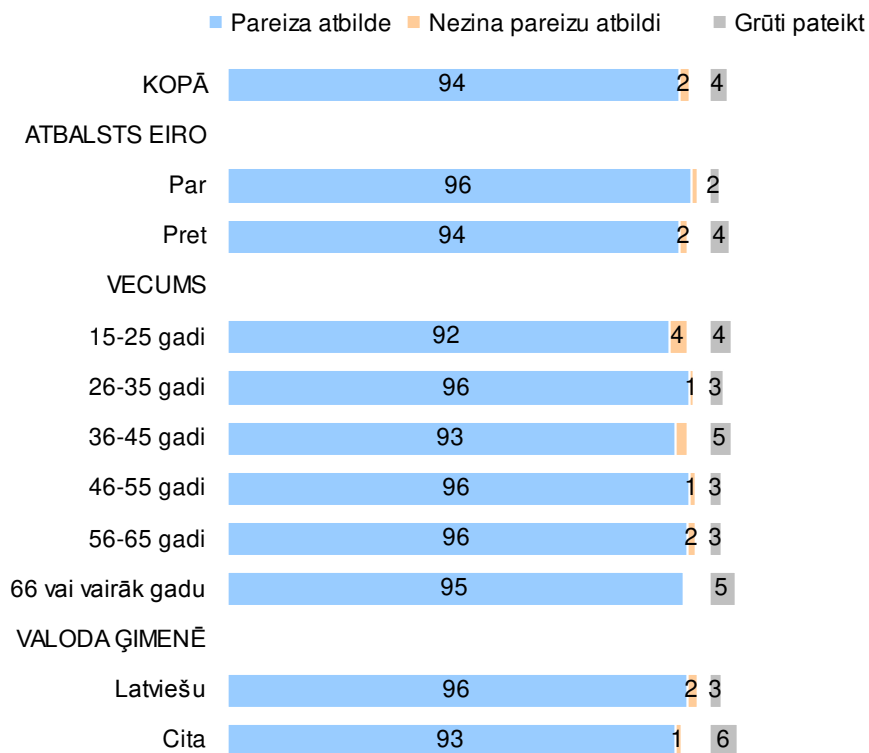
Subjektīvās informētības pieaugums

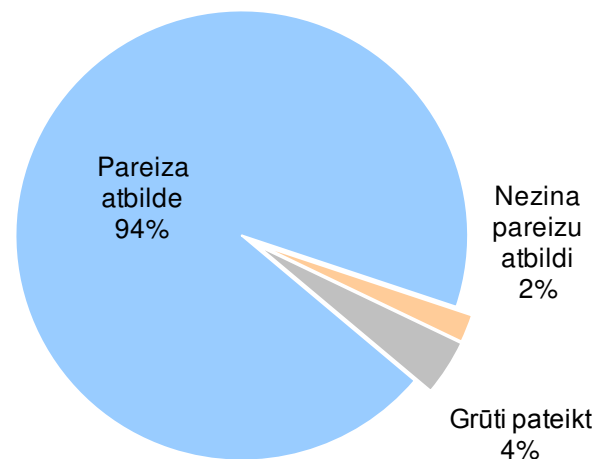
Bāze: visi respondenti (N=998)

Informētība par eiro ieviešanu

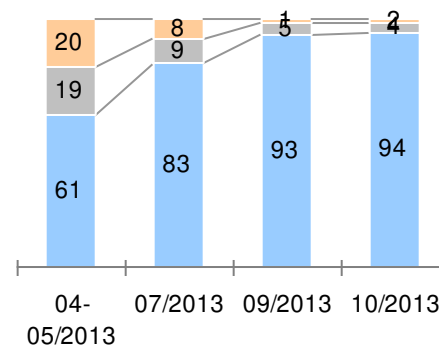
Vai Jūs zināt, kad Latvijā ir plānota eiro ieviešana?

Bāze: respondenti apakšgrupās

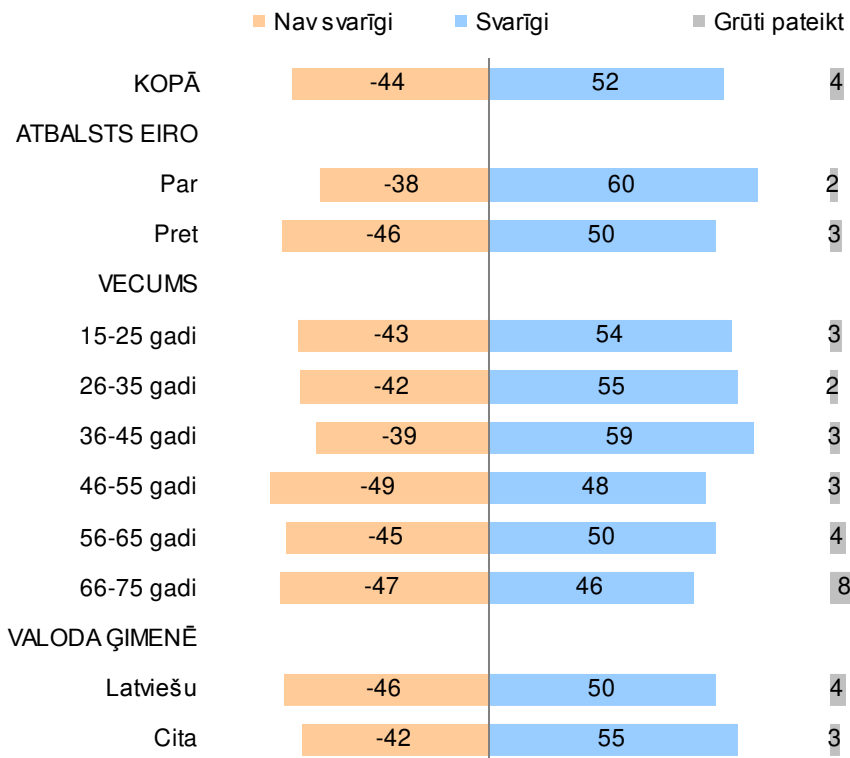
Informētības pieaugums

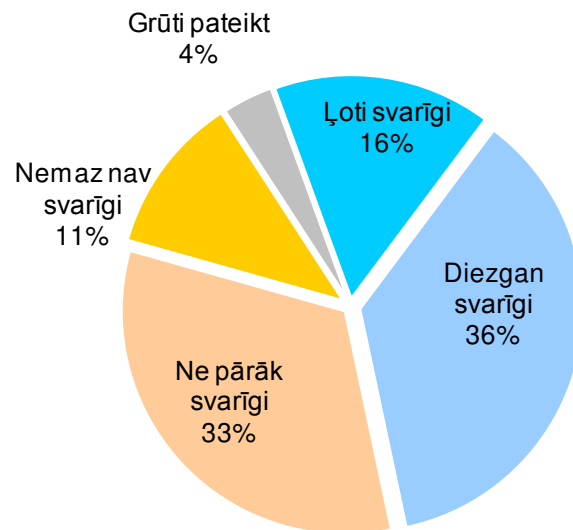
Bāze: visi respondenti (N=998)

Eiro ieviešanas jautājumu svarīgums

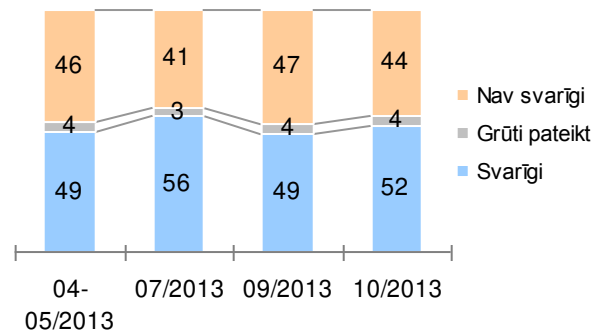
Cik svarīgi vai aktuāli Jums personīgi šobrīd ir jautājumi, kas saistīti ar eiro ieviešanu Latvijā?

Bāze: respondenti apakšgrupās

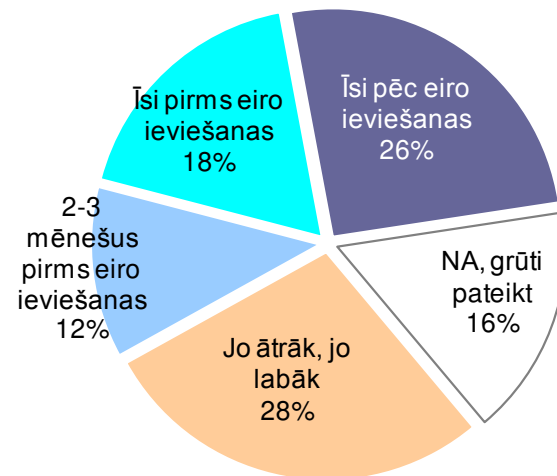
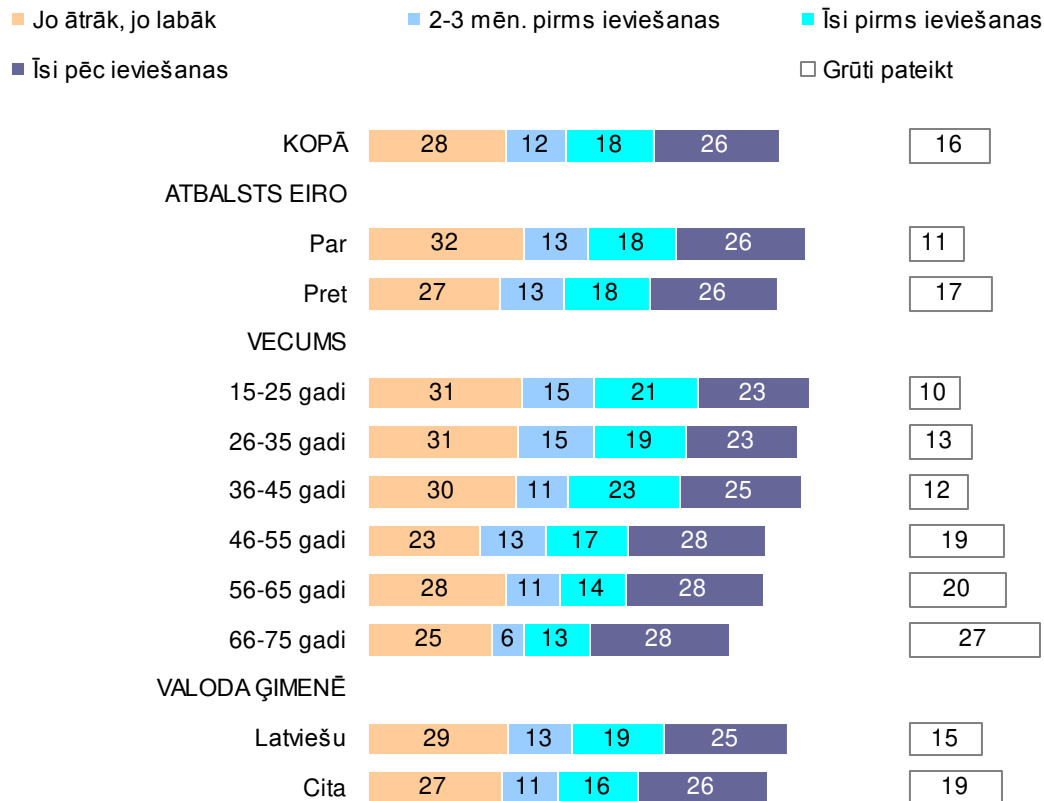
Jautājumu svarīgums

Bāze: visi respondenti (N=998)

Ieteicamais skaidrās naudas apmaiņas laiks

Kad, Jūsaprāt, cilvēkiem būtu ieteicams veikt skaidrās naudas iekrājumu latos apmaiņu pret eiro ...?

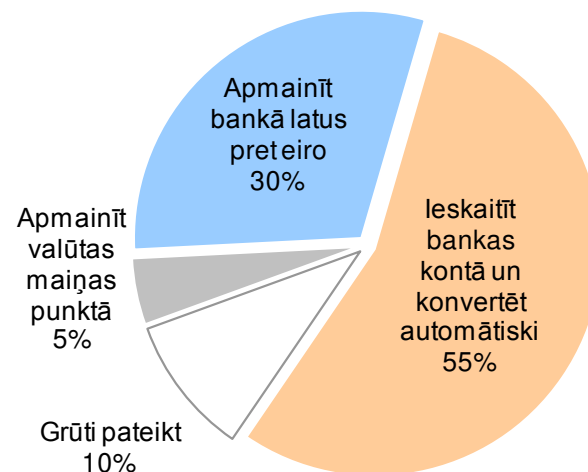
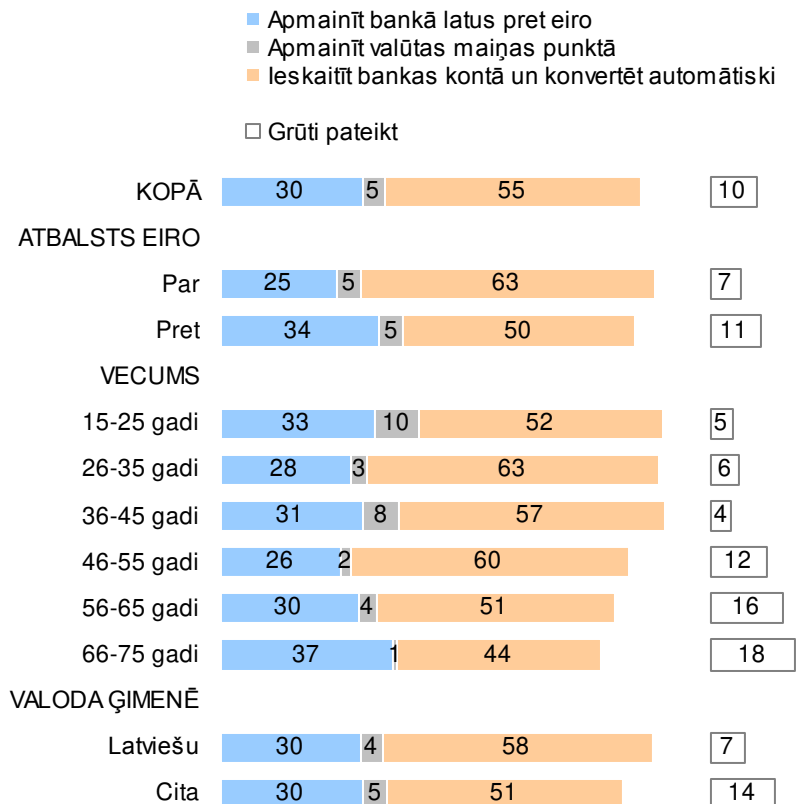

Bāze: visi respondenti (N=998)

Bāze: respondenti apakšgrupās

Ērtākais skaidrās naudas apmaiņas veids

Kāds, Jūsaprāt, būtu ērtākais veids skaidrās naudas iekrājumu latos apmaiņai pret eiro ...?

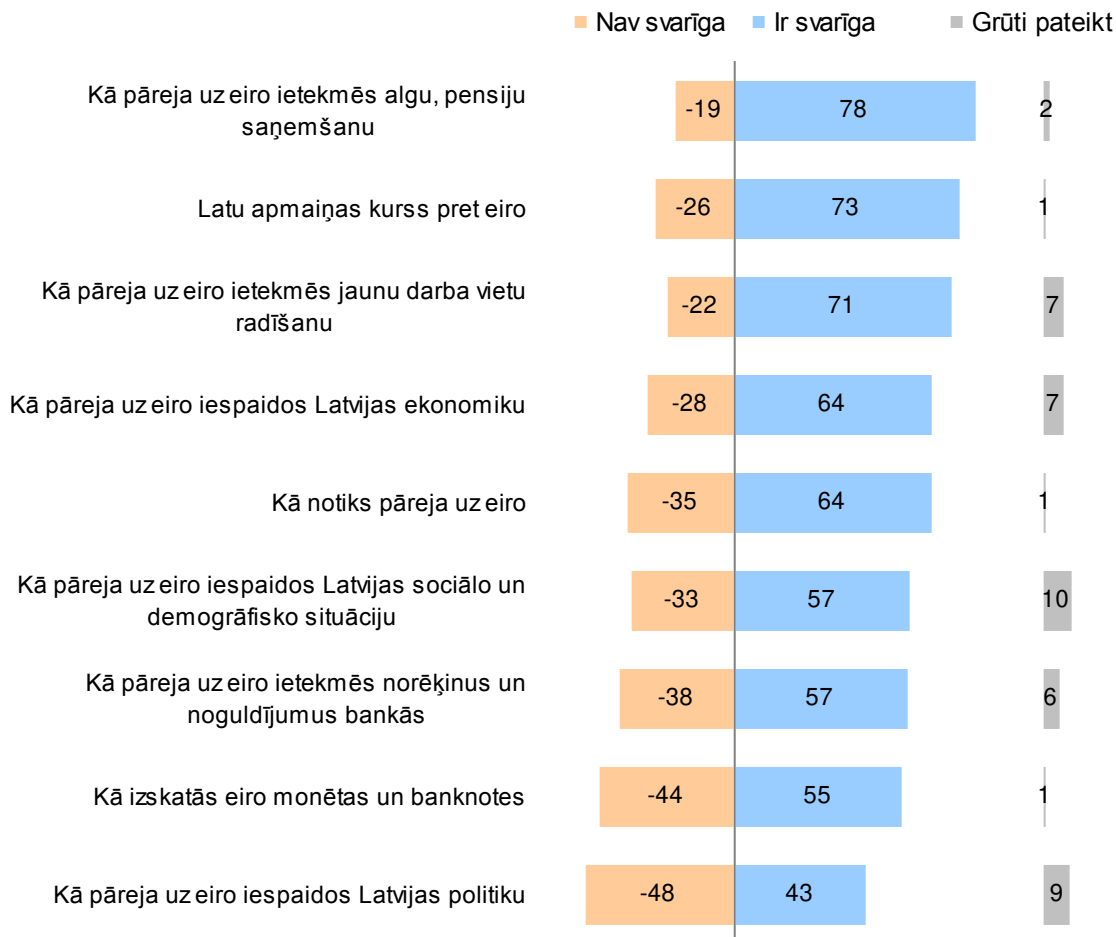

Bāze: visi respondenti (N=998)

Bāze: respondenti apakšgrupās

Informācijas svarīgums

Cik svarīgi Jums būtu saņemt informāciju par dažādiem ar eiro ieviešanu saistītiem jautājumiem?

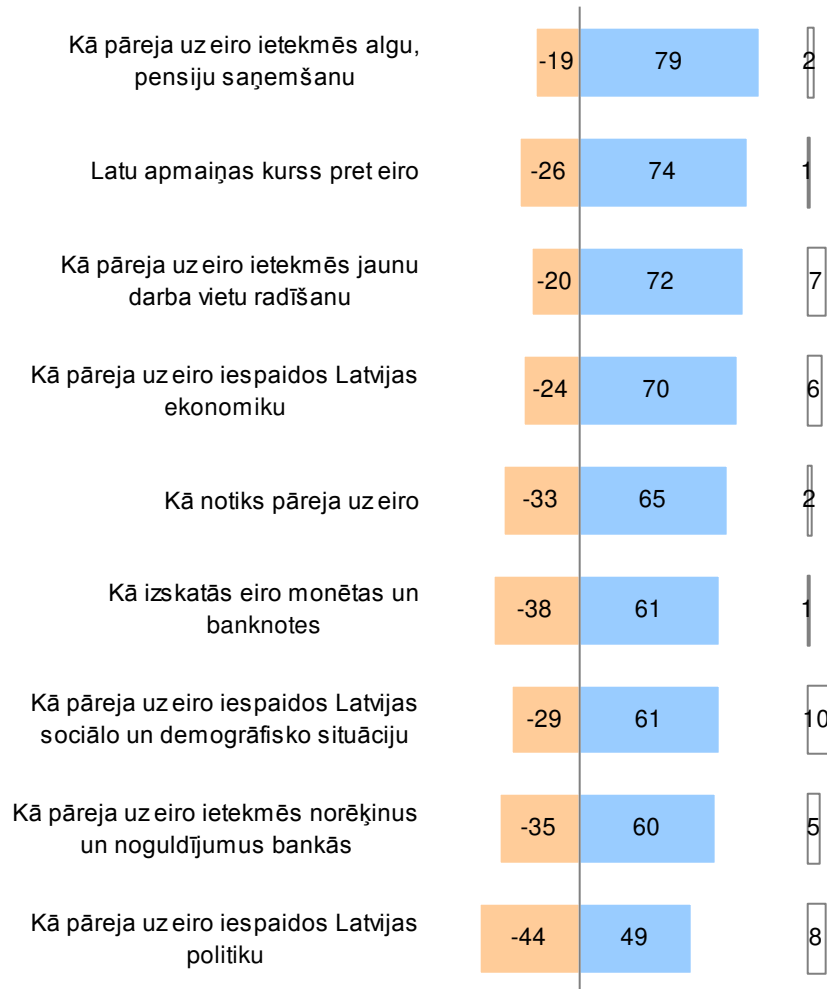

Bāze: visi respondenti (N=998)

Informācijas svarīgums eiro atbalstītāju un pretinieku grupās

ATBALSTĪTĀJI (%)

Nav svarīga Ir svarīga Grūti pateikt

Bāze: tie, kuri ir par eiro ieviešanu (N=386)

PRETINIEKI (%)

Nav svarīga Ir svarīga Grūti pateikt

Bāze: tie, kuri ir pret eiro ieviešanu (N=511)

Informācijas svarīgums valodu grupās (galvenā valoda ģimenē)

LATVIEŠU VAL. (%)

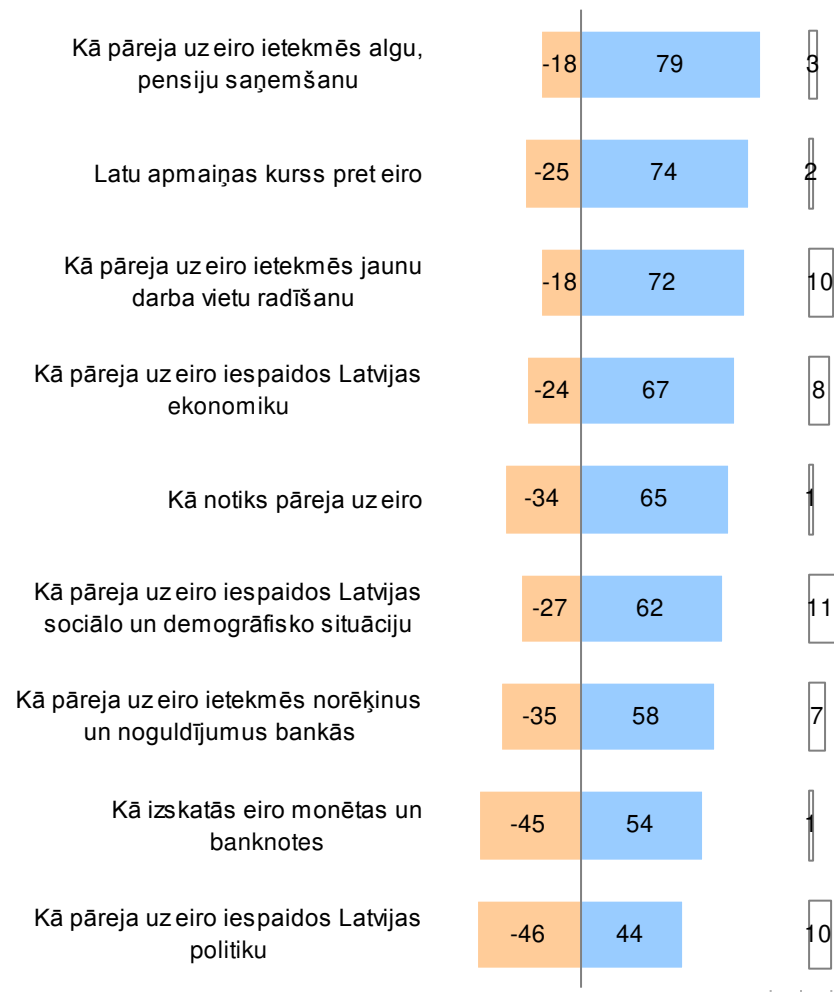
Nav svarīga Ir svarīga Grūti pateikt

Bāze: ģimenē galvenā valoda ir latviešu (N=621)

CITA VAL. (%)

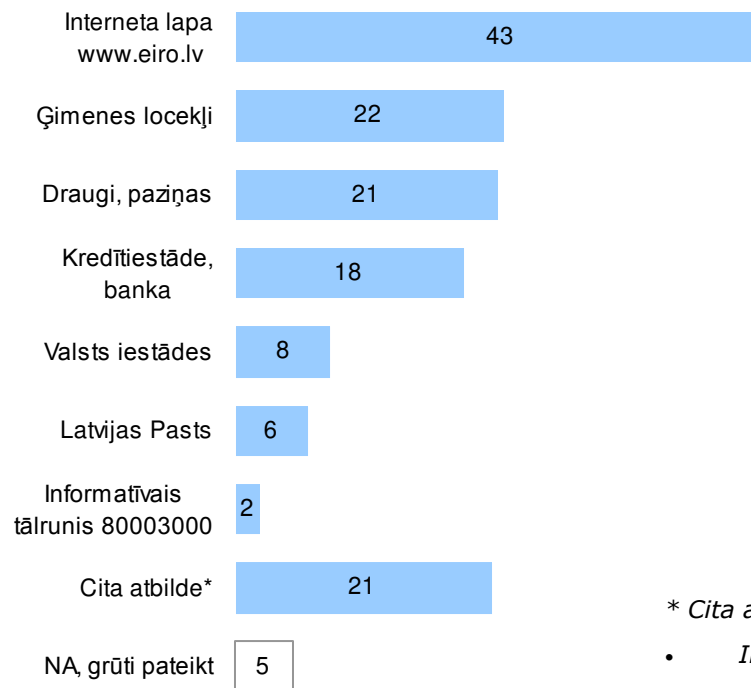
Nav svarīga Ir svarīga Grūti pateikt

Bāze: ģimenē ir cita galvenā valoda (N=377)

Iespējamie papildu informācijas avoti

Ja Jūs vēlētos iegūt papildu informāciju par eiro, kam Jūs to vaicātu vai kur to meklētu?

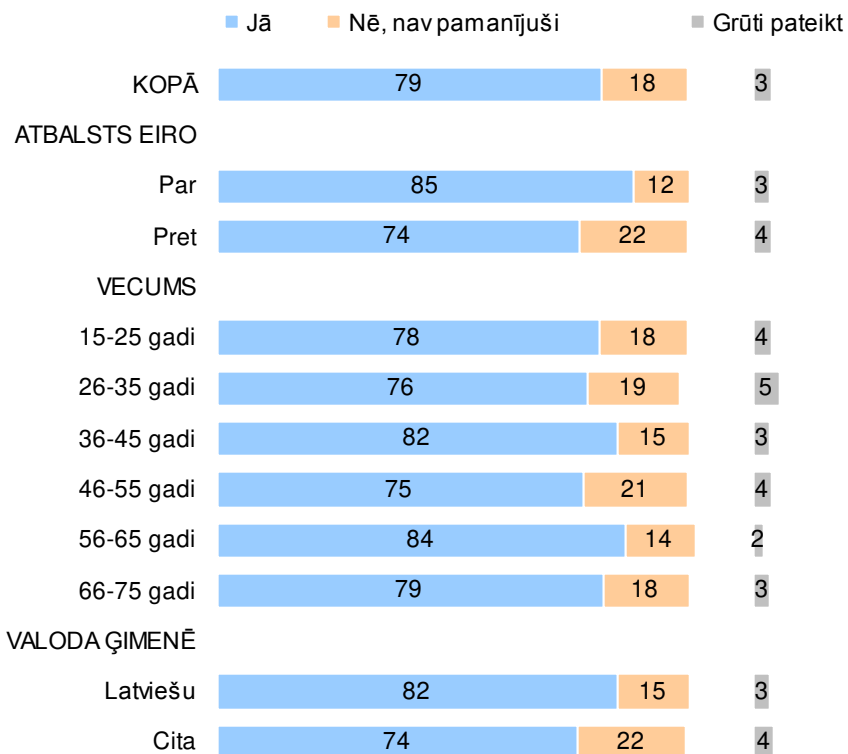
* Cita atbilde:

- Interneta resursi (9%)
- Masu saziņas līdzekļi – TV (7%), prese (2%), radio (1%)
- Citur (veikals, bibliotēka u.tml.) (2%)

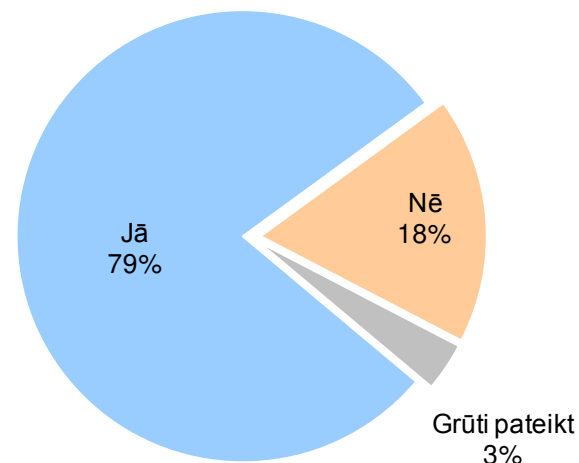
Bāze: visi respondenti (N=998)

Komunikācija: kampaņas pamanāmība

Vai pēdējo nedēļu laikā esat pamanījuši kādu komunikācijas kampaņu medijos saistībā ar eiro?

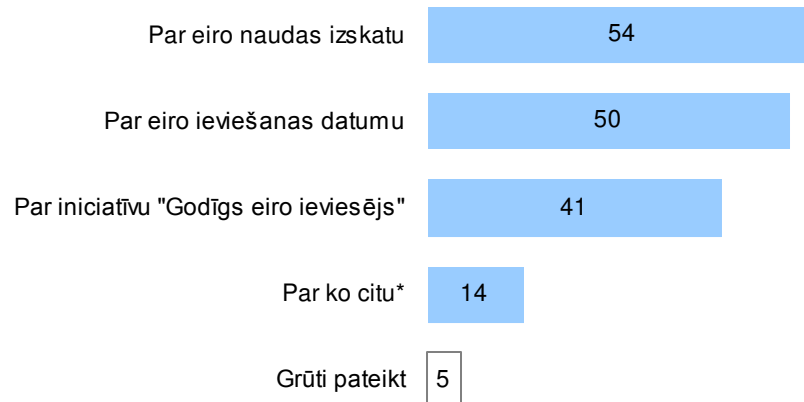
Bāze: respondenti apakšgrupās

Bāze: visi respondenti (N=998)

Komunikācija: kampaņas vēstījums

Par ko tika runāts vai kāda informācija sniegta šajā komunikācijas kampaņā?

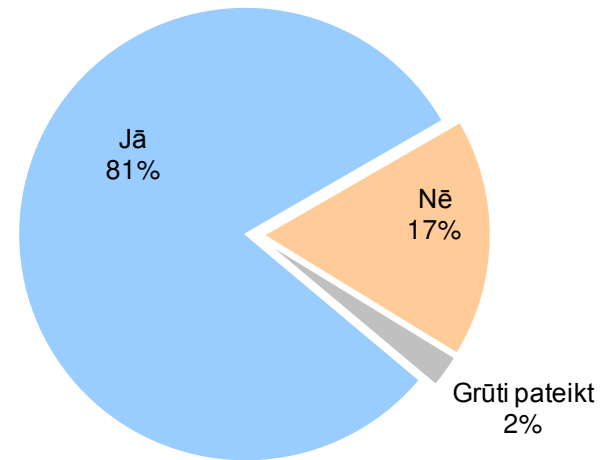
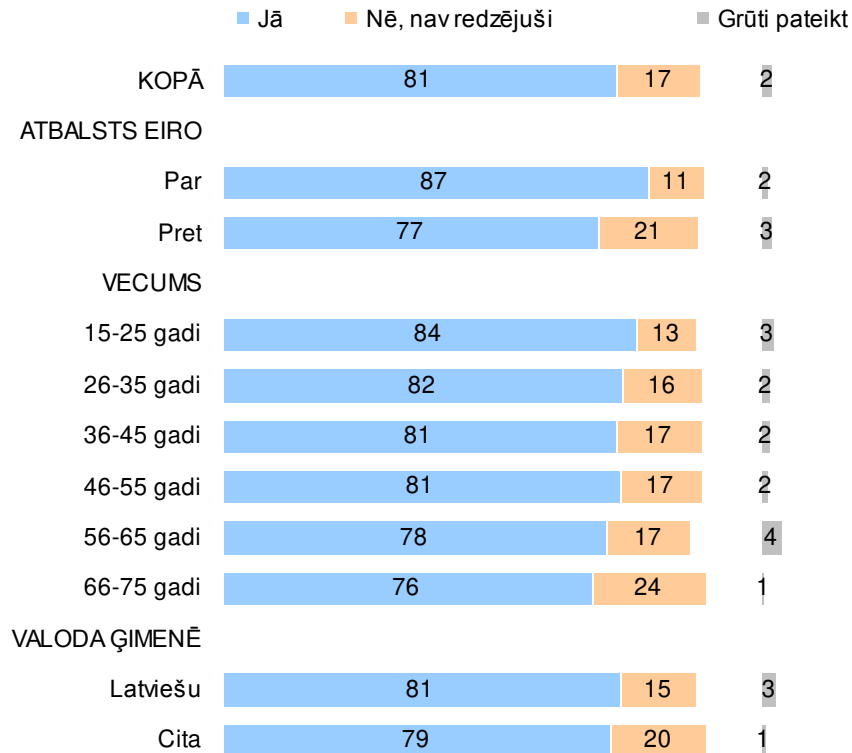
Bāze: tie, kuri pamanījuši kampaņu (N=786)

* Par ko citu:

- Vispārēja informācija par eiro ieviešanu, norisi, dažādas diskusijas utt.
- Par pozitīvajiem ieguvumiem un Latvijas izaugsmi
- Par naudas maiņas iespējām, kārtību - vietu, laiku, kursu u.c.
- Par cenu paralēlo atspoguļošanu, tirgotāju kontroli
- Komunikācijā izmantotie simboli u.tml. - tautumeitas, ozols, zīle, eirozona pievienojas Latvijai

Komunikācija: Latvijas eiro monētu izskata atspoguļojums

Vai esat redzējuši medijos,
kādas izskatās Latvijas eiro
monētas?

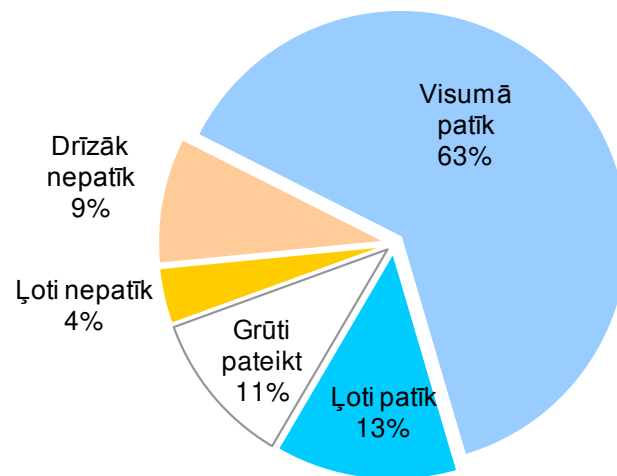
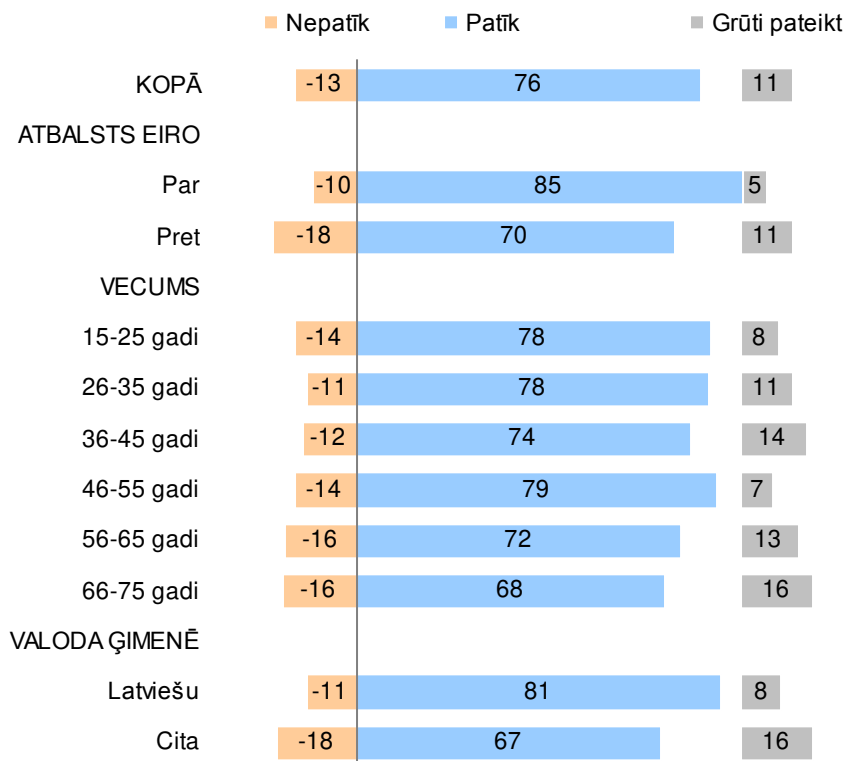

Bāze: visi respondenti (N=998)

Bāze: respondenti apakšgrupās

Komunikācija: eiro monētu dizaina vērtējums

Kā Jūs vērtējat eiro monētu izskatu, vai Jums tas patīk vai nepatīk?

Bāze: respondenti apakšgrupās

Bāze: tie, kuri redzējuši, kādas izskatās Latvijas eiro monētas (N=804)

Izlases struktūra

		Svērti %	Svērts skaits	Nesvērti %	Nesvērts skaits
Reģions	Rīga	32,2%	325	33,2%	331
	Pierīga	17,8%	180	19,2%	192
	Vidzeme	10,2%	102	7,9%	79
	Zemgale	12,2%	123	13,0%	130
	Latgale	14,7%	148	15,0%	150
	Kurzeme	12,9%	130	11,6%	116
Dzimums	Sieviete	53,4%	538	58,6%	585
	Vīrietis	46,6%	470	41,4%	413
Vecums	15-25 gadi	17,1%	172	16,2%	162
	26-35 gadi	17,6%	177	18,5%	185
	36-45 gadi	17,6%	177	15,7%	157
	46-55 gadi	18,7%	189	17,0%	170
	56-65 gadi	15,7%	158	18,4%	184
	66-75 gadi	13,3%	135	14,0%	140
Valoda ģimenē	Latviešu	60,9%	614	62,2%	621
	Cita	39,1%	394	37,8%	377
KOPĀ		100,0%	1008	100,0%	998

		Svērti %	Svērts skaits	Nesvērti %	Nesvērts skaits
Dzīvesvieta	Rīga	32,2%	325	33,2%	331
	Citas republikas nozīmes pilsētas	19,7%	199	19,3%	193
	Citas apdzīvotas vietas	48,1%	485	47,5%	474
Izglītība	Zemāka par vidējo	10,3%	104	9,9%	99
	Vidējā izglītība	59,9%	604	59,5%	594
	Augstākā izglītība	29,5%	297	30,3%	302
	Nav atbildes	0,3%	3	0,3%	3
Ienākumu līmenis	Mazāk par 100 Ls	12,9%	131	12,9%	129
	100 - 149 Ls	19,4%	196	19,6%	196
	150 - 199 Ls	24,2%	244	24,5%	245
	200 - 299 Ls	18,8%	190	18,7%	187
	300 Ls vai vairāk	14,4%	145	14,4%	144
	NA/ Grūti pateikt	10,2%	103	9,7%	97
KOPĀ		100,0%	1008	100,0%	998